

Avtor je povsem zgrešil tarčo in Trento in Trentarje ožigosal kot krivce za ravnanje, za katerega ti še vedeli niso. To je bil razlog, da smo se z njim temeljito pogovorili in nato je bil v isti prilogi 15. februarja objavljen krajši prispevek »Počasi, pa bomo koga prehiteli«, v katerem se je opravičil, »da je Trento poslal na pokopališče« in Trentarje obtožil, »da so goro nizkotno vpregli v zaslužkarski jarem«.

Pojasnil je, da je šlo za emotivni miselni zdrs, ki je povzročil, da je popolnoma napačno in neumestno Trento in Trentarje vpletel v to zgodbo.

Zelo neprijetno pa smo bili presenečeni in prizadeti, ko je bil članek objavljen v lanski novembrski številki Planinskega vestnika.

Poudariti moramo, da nas ne moti vsebina članka, saj je tematika vredna presoje z različnih zornih kotov. Nedopustno pa je, da nekoga grobo obtožiš za dejanje, ki ga ni zagrešil in ga tudi ni mogel zagrešiti.

Predvsem je zanimivo vprašanje, zakaj se je gospod urednik odločil za objavo tega članka v brani in cenjeni reviji, saj iz njegovega uvoda k ponatisu namen ni jasno razviden.

Če je gospod urednik hotel s ponatisom aktualizirati temo, ki jo članek obravnava, bi ga moral najprej prebrati. Očitno ga ni, ali pa je to storil zelo, zelo malomarno. Še tako površen bralec je po našem mnenju kaj kmalu ugotovil nedopustno napako, ki je predhodno opisana.

Članek je resnično ogorčil Trentarje in okoličane. Kako tudi ne, saj nihče ne prekipava od zadovoljstva, če je obtožen za dejanja, o katerih nič ne ve in na katera nima nobenega vpliva.

Še večjo občutljivost povzroča dejstvo, da si Trento in Trentarje vse prevečkrat sposodi, kdor pač ima pet minut časa, in jih obtoži za to in ono.

Enkrat so skrunitelji lastnega okolja, drugi so neprijazni do naravnih vrednot, zdaj pa so krivi tudi za dogajanja v drugih okoljih. Skratka, dežurni krivci. To pa je že od sile in takšno početje odločno zavračamo.

Resnica je povsem drugačna in žal imajo Trentarji le neznaten vpliv na dogajanja v svoji dolini in jim je slejkoprej namenjena le vloga sopotnikov lastne usode.

Prav zato je cinizem najslabše sorte, da se jih obtoži za dogajanje, s katerim še seznanjeni niso.

Nezaslišani ponatis članka v Planinskem vestniku je skrajno žaljiv in od urednika zahtevamo jasno pojasnilo in javno opravičilo za krivico, ki se je zgodila Trenti in Trentarjem.

Siniša Germovšek, Trenta

Marsikatero stvar je treba prignati do absurda, da ljudje šele postanejo pozorni nanjo. Planinski vestnik neprestano opozarja na okoljevarstvene probleme, predvsem seveda v gorskem svetu, in tako je tudi na visokogorsko cesto na Mangartsko sedlo, ki naj bi, kaj pa drugega, v lepši preobleki privabila čimveč (seveda motoriziranih) turistov.

Kar zadeva opravičevanje, je že vse storil avtor »inkriminiranega« članka v letošnji februarski številki PV in k temu seveda nimam kaj dodati. Prav rad bi kdaj objavil kakšen prispevek katerega od Trentarjev, v katerem bi ta načel (in ne nadaljeval) katerega od tamkajšnjih »gorških« problemov, pa ga ne dobim. Upam, da se bo zdaj usul plaz.

Marjan Raztresen

Križ na Škrlatici in še kaj

Vseljudski referendum o križu (in križih) vrh naših gorá se nadaljuje iz številke v številko PV s prav prislovično slovensko trdoživostjo. Dovoljujem si lasten pogled iz malce drugega zornega kota. Takoj pa priznam, da vsega doslejšnjega pisanja na to temo nisem spremljal natančno in bi bilo možno, da mi je kaj uslo. Tako bi se lahko tudi zgodilo, da izumljam že izumljeno. V tem primeru se vnaprej opravičujem vsem in vsakomur.

Križ je katoliški verski simbol. Ni naravna tvorba, ni tisto, čemur bi lahko rekli okras. Križ vrh gore je lahko trenutna verska spodbuda posamezniku, za ostale pa je tujek, ki gori jemlje obraz. Da ga postaviš

na vrh, moraš uporabiti predvsem oblast in moč, po potrebi tudi ohlost in aroganco (primer Škrlatica). Ob takšnem stanju stvari dobi verski simbol dodatno vlogo: postane nekaj kot mejnik, kot vidna označba posvojitve, prisvojitve pristojnosti nad nekim področjem (»področje duhovnega nadzora Cerkve« — je rekel poljski politik v nedavni oddaji na TV 1).

Križ ni slovanski simbol. K nam je prišel s tujci iz tujine kot sestavni del vseh ostalih atributov osvajanja. Križ ne pomeni vedno le ljubezni do bližnjega. S križem v rokah še dandanašnji blagoslovljajo armade in njihova orožja.

In tako se, nevednež, spoštljivo poskušam približati miselnosti dovškega župnika **Aljaža** in nagibom, ki so mu velevali takšno ravnanje, kakršno je bilo. Zakaj je na Triglavu ravnal tako, kot je? Priboril si je posvetno lastništvo nad vrhom in je torej odločal sam. A bil je duhovnik in kot tak pod direktivami in pritiski cerkvene hierarhije. Zakaj nam je zapustil najvišji simbol slovenstva neobremenjen cerkvene simbolike?

Lahko bi bil tam postavil križ, lahko stolp s križem, lahko oboje, karkoli. Ampak ne: ljubemu Bogu je odredil in odmeril prostor na Kredarici, dovolj daleč in dovolj nizko pod vrhom, da to ni moglo biti naključje. Ta stvar je preveč očitna, da ne bi morala biti že zdavnaj poznana. Če je to kje obdelano, bi bil sedaj pravi čas, da se spravi na dan in pokaže sedanjim rodovom Slovencev.

Kakšno je bilo torej Aljažovo triglavsko sporočilo Slovincem (in tujcem, tudi Cerkvi)? Osebnost se je v zgodovino za vse čase vpisal najprej kot slovenski narodnjak (vrh Triglava!), nato kot Slovenec — planinec (dom na Kredarici) in šele zatem, čeprav duhovnik in celo župnik, kot kristjan. Škoda, da o tem nisem nikoli pobaral njegovega nekdanjega ministranta, pokojnega **Gregorja Klančnika**.

Kaj bi nam torej danes imel povedati župnik Aljaž o velikih križih na vrhovih slovenskih gorá? Sodeč po tem, kar se mu je storilo na Triglavu, kaj prida navdušenega zanesljivo ne.

Tu je potlej še Ajdovski gradec, tista neznatna, kakšnih 50 metrov visoka skalnata gomila ob vhodu v Bohinjsko dolino, po Prešernu prizorišče tragičnosti slovanske nesloge.

Nekaj let pred drugo svetovno vojno, za vladanja »ta črnih«, je naenkrat postalo neobhodno potrebno, da Ajdovski gradec dobi, se je reklo, »evharistični križ«. In ga je dobil. Velikanskega, lesenega, iz tesanih brun. Poslej je stal tam, gol, obeljen od sonca in vetrov, osamljen, nikomur potreben. To je bil čas, ko smo v šoli obravnavali slovanske pesnike, čez mejo je žugal **Mussolini**, bili smo polni strašljivih pripovedi prebeglih primorskih Slovencev. Ne morem si pomagati: tisti velikanski križ še dandanes doživljam kot strašljiv tujek, kot nekakšen velikanski tuj meč, do ročaja zaboden v tisto našo, kot smo naivno mislili, skalo. In zakaj ravno v Ajdovski gradec, ko pa je vsenaokrog polno višjih in bolj razglednih vrhov? Ne vem, res ne vem.

O, pač! Če bom doživel, da bo na Ajdovskem gradu spet stal velikanski evharistični križ, bom vedel!

In če bomo Slovenci doživeli, da bo kakšen gorniški ali drugačen klub neke noči postavil vrh Triglava svoj križ, bomo vedeli!

Srečko Krajnc
Vrblje 66
3310 Zalec

Rezervacija za silvestrovanje

Nimam navade na veliki zvon obešati stvari, ki se mi zgodijo, bodisi v dobri ali slabi luči. Toda tega, kar me je doletelo ob letošnjih novoletnih praznikih, ne mislim zamaščati. Naj bralci Planinskega vestnika zvedo, kaj nekaterim ljudem pomenijo oskrbniki planinskih postojank in kakšen odnos imajo do njihovega težkega dela in skrbi.

Sem najemnica Koče na Klemenči jami, ki je last PD Solčava. Do sedaj sem za svoje vestno delo dobivala le pohvale, čeprav je številnim ljudem težko ustreči. Z možem to kočjo oskrbujeva že četrto leto.

bra mi je predsednik našega društva dal telefonsko številko 061/346 632, ker da se njena lastnica s priimkom **Zadiršek** (imena, žal, ne vem) zanima za silvestrovanje v naši postojanki. Moj mož je to gospo nekaj dni pred silvestrovim poklicem in se z njo dogovoril za praznovanje: 6 do 8 oseb naj bi imelo pri nas popolno oskrbo 30. in 31. decembra in 1. januarja. Ob tem dogovoru jo je mož še povprašal, če ve, kako se pride do Koče na Klemenči jami, pa mu je odgovorila, da nekateri iz njene družbe to vedo, ker so že bili pri nas. Po njeni rezervaciji drugih rezervacij nisva več sprejemala, ker je bila kočja že polna, nekaj skupinam pa sva odpovedala.

Gostje, ki so bili napovedani za 31. december, so prišli, pri nas praznovali in zadovoljni odšli, gospe Zadiršek in njene skupine pa ni bilo, niti ni odpovedala svojega prihoda, kar bi bila pravzaprav njena dolžnost.

Ker se je obetalo zelo mrzlo vreme, sva z možem iz doline do kočje, kamor je pozimi kar dve uri hodá, zadnji teden pred prazniki na hrbtih znosila vse, kar sva potrebovala za oskrbo 35 napovedanih gostov, tudi tistih, ki jih potem ni bilo; žičnice namreč v takem mrazu (-23°C) ni mogoče spraviti v pogon. Trikrat sva nesla vražje težke nahrbtnike v takem mrazu samo zato, da ne bi pred gosti, ki so se prijavili za praznike, izpadla kot neodgovorna oskrbnika in da bi pri tem konec koncev tudi nekaj zaslužila. Prišli so vsi najavljeni, razen skupine, o kateri pišem, in skupine gospoda **Gregorca**, ki je rezerviral za osem oseb. Tako sva hrano za 16 oseb po zaslugi teh dveh neodgovornih ljudi vrgla krokarjem.

Ko sem po praznikih po telefonu poklicala gospo Zadiršek in jo povprašala, zakaj jih ni bilo, me je — namesto da bi se mi opravičila — nadrla kot šolarko, češ, kaj si mislim, da jih zaradi nevarne poti spravljam v smrtno nevarnost in da imam srečo, da me ni prijavila PZS. Midva z možem sva v tistih dneh trikrat prehodila to »smrtno nevarno« pot s težkimi nahrbtniki in se za plačilo za ves trud obrisala pod

nosom, zraven pa sem bila še ozmerjana.

Kdor se odloči, da bo najdaljšo noč v letu preživel v planinski koči med pravimi planinci, naj pred tem v roke vzame kakšen zemljevid ali vodnik, da bo ugotovil, kje ta kočja sploh je, kakšen je do nje dostop, špičake pa je treba zamenjati z gozdarji in po potrebi tudi z derezami. Pogledati je treba tudi vremensko napoved. Imam informacijo, da naj bi bil v skupini gospe Zadiršek tudi majhen otrok. Vsaj do otroka pa se je že treba obnašati odgovorno.

Vsa čast skupini mladih planincev iz Šoštanja in ostalim, ki so pri nas praznovali! To so pravi planinci in ne bi me skrbelo zanje v še tako slabih vremenskih razmerah. V gorah moraš biti opremljen, kot narekuje kraj in čas.

Lep planinski pozdrav!

Elizabeta Slapnik
Solčava 74,
3335 Solčava

Zakaj je v gorah toliko nesreč

Da smo Slovenci navdušen planinski narod, ne priča le vsakoletni milijonski obisk v naših gorah, ampak tudi veliko in preveliko število nepotrebnih nesreč, zlasti takih s smrtnim izidom. Tudi lansko leto je bilo tako. Če imam prave podatke, je bilo to leto v tem pogledu — žal — rekordno. V gore, visoke in nizke, zahajajo izkušeni in planinsko neozaveščeni, dobro in slabo opremljeni, taki, ki poznajo svoje psihofizične sposobnosti in tisti, ki se v vseh pogledih precenjujejo ter sebi in okolici kažejo svojo navidezno moč in korajžo. Na ta način želijo pogosto popraviti nekatere druge pomanjkljivosti in morda tudi neuspehe na različnih področjih življenja. Ovira jim ni ne vreme, ne opozorila prijateljev in medijev, ki na to vsakodnevno opozarjajo, in ne težavnost poti. Prav težke planinske poti so nekaterim poseben izziv za lastno dokazovanje. Prav na tem področju pa bi se po mojem zelo laičnem mnenju dalo za večjo varnost morda kaj koristnega storiti. Dokaj pogosto se dogaja, da me (prav gotovo pa tudi druge) ob